

Med hänvisning till vad jag här anfört samt med framläggande av ovanstående förslag till lagtext — justering av samma, i den mån sådan anses böra ske, hoppas jag, att vederbörande utskott verkställer — får jag alltså hemställa,

att Riksdagen ville besluta att i förordningen om landsting av den 21 mars 1862 införa en bestämmelse därom, att landstingsman och suppleant är underkastad den inskränkning i tjänstgöringstidens längd, som skeende omläggningar eller jämkning av valkretsindelning kunna föranleda.

Stockholm den 20 januari 1913.

Ernst Hage.

I motionen instämmer:

Linus Lundström.

Nr 23.

Av herr **Lindhagen**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av fast anställning åt personer, som stadigvarande äro sysselsatta med städning och rengöringsarbete hos statens verk och myndigheter.

Vid de nya löneregleringarna för statens ämbetsverk har man alldeles bortglömt städerskorna. Främsta anledningen därtill är nog, att de saknat inflytande och ej haft någon som fört deras talan. Möjligen skall man också åberopa, att deras arbete endast är att hänföra till sådana tillfälliga förrättningar, som böra betalas för tid eller efter ackord likaväl som beställda hantverksarbeten. Någon utredning förekommer icke hur städnings- och rengöringsarbetet är ordnat i de olika

ämbetsverken. Någon gång lejes kanske arbetskraft för tillfället, i andra fall förekommer antagligen, att dessa göromåls ombestyrande anförtrotts åt någon av den ordinarie personalen inom ämbetsverket mot viss ackordsbetalning, varefter denne i sin ordning kanske utlämnar arbetet till andra mot en mindre betalning. Det vanligaste torde dock vara, att en viss städerska blivit tills vidare anställd för att mot viss månads- eller årsavlöning ombesörja det ifrågavarande arbetet. Riktigast synes också vara, att denna angelägenhet alltid ordnas på sistnämnda sätt.

Under sådana förhållanden bör rättvisligen även denna personal, som på ett stadigvarande sätt är sysselsatt för verkets räkning, kunna påräkna att vinna ordinarie anställning. Den omständigheten, att deras sysslor anses ringa i förhållande till andra arbeten inom verket, är ingen tillräcklig anledning för att ej göra dem rättvisa. Till äventyrs kan måhända deras arbetstid vara mindre än den som föreskrivits för andra tjänstemän inom verket, något som man dock ännu icke har sig bekant. Detta bör dock ej föranleda till annat än att deras avlöning rättas efter arbetstiden med hänsyn tagen också till deras möjlighet att kunna genom annat arbete bidra till sin försörjning.

Om man ej anser sig kunna godkänna riktigheten och lämpligheten av den sålunda uttalade uppfattningen, att städerskorna, där de äro varaktigt sysselsatta, böra tillerkännas ordinarie anställning, lär ingen vilja bestrida, att de dock böra tillerkännas vissa förmåner, som tillkomma en fast anställd personal, framför allt sjukhjälp under sin arbetskrafts dagar och pension vid inträdande invaliditet. Sådana förmåner tillkomma dem ej inom ämbetsverken. Det lär vara vanligt, att gamla städerskor få släpa med sitt arbete så länge de möjligtvis kunna hålla sig uppe och sedan få de gå utan att erhålla något understöd.

Inom huvudstadens förvaltning pläga gamla städerskor på begäran för varje särskilt fall kunna erhålla någon pension, och inom förmyndarkammaren i Stockholm, för att åberopa ett annat av mig känt exempel, har städerskan flera gånger för hälsans vårdande beviljats tjänstledighet med bibehållande av hela sin avlöning.

Förekommer, vilket torde vara ovanligt, att städnings- och rengöringsarbetet omedelbart utföres av anställt manligt biträde, som ej har annan befattning i verket, gäller självfallet för sådant biträde vad ovan sagts om städerskorna.

På grund härav hemställes,

att Riksdagen ville anhålla, att Konungen måtte låta undersöka, i vad mån hos statens verk och myndig-

heter personer äro på ett stadigvarande sätt sysselsatta med städnings- och rengöringsarbete, ävensom därefter föreslå Riksdagen erforderliga åtgärder i ändamål att jämväl dessa biträden må erhålla fast anställning med rätt till sjukhjälp, semester och pension, eller, om detta ej kan bifallas, åtminstone vissa skäligen med fast anställning förbundna förmåner.

Stockholm den 20 januari 1913.

Carl Lindhagen.

Nr 24.

Av herr **Torgén**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om viss ändring i grunderna för statsbidraget för anläggning av nya samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar.

Det förslag till ändrad grund för beräkningen av statens bidrag till anläggning av nya vägar samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar, vilket jag förliden riksdag väckte i Andra kammaren, erhöll ett välvilligt mottagande, vilket jag även då angav som en tydlig hänvisning till mig att återkomma med förnyad motion.

Statsutskottets utlåtande synes tydligen vara för bifall till motionen, men utmynnar i avslagsyrkande endast därför, att det ansetts vara av behovet få en uttömmande utredning, enär en del andra förhållanden i samband erfordra sin lösning, och vilka nog i huvudsak kunna angivas vara: behovet av klarare kontrollbestämmelser från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt omläggning möjligen även av nu gällande taxor för undersökningarna.